

[Bjørn Poulsen]

Må jeg så til sidst sige én ting til hr. Ernst B. Schmidt og Fremskridtspartiet: Hvis vi nu laver en handel, så vil jeg gerne stå til ansvar for, hvad der bliver lavet i de socialistiske lande, hvis hr. Ernst B. Schmidt så vil tage ansvar for, hvad der bliver lavet i mellemamerikanske bananrepublikker og lign. Så skal vi ikke holde op med at skyde hinanden den slags i skoene og prøve på at snakke lidt mere reelt?

Det, vi fra SF's side har lagt op til i dag, og som jeg også gjorde i alle mine indlæg, det var en konkret diskussion af dansk landbrugs fremtid. Men den interesserer ikke hr. Ernst B. Schmidt, og det er bare ærgerligt.

(Kort bemærkning).

Ernst B. Schmidt (FP):

Det skal også blive meget kort: Jeg er klar over, at det begyndte med refinansieringsproblematikken inden for landbruget, og under valgkampen drejede det sig om, at alle partier ønskede at være med til at hjælpe landbruget, og det var indgangsvinklen til de forhandlinger, som fandt sted.

Larsen-Ledet (RV):

Det er godt, vi får en ny anledning til at diskutere landbruget. Landbruget er truet, landbruget er i opbrud, landbruget er usikkert, men vi kan ikke undvære landbruget, derfor er det vigtigt, at vi beskæftiger os med landbruget.

Der er ingen, der – ikke i øjeblikket i hvert fald – er i tvivl om landbrugets betydning valutamæssigt, beskæftigelsesmæssigt, betydningen for landsbyerne. Bosætningsmønsteret rundt omkring er nemlig heller ikke noget, vi må glemme i denne forbindelse. Selv om det måske er noget, vi ikke gør op i kroner og øre på samme måde, som vi kan gøre valutaindtjeningen og beskæftigelsen op, så er her nogle indirekte virkninger af landbrugets tilstedeværelse, som er væsentlige, og som vi også skal være opmærksomme på.

Strukturudviklingen er et gennemgående tema i forhandlingerne her, og strukturudviklingen påvirkes jo af mange forskellige ting. Der er mange forskellige kræfter, der arbejder sammen på en eller anden måde, og det giver sig så nogle udslag. Mange menneskers handlinger og tanker ligger bag ved ændringer i strukturen.

Men der er også kræfter, der helt konkret påvirker en strukturudvikling, altså kunstige

kræfter. Der er selvfølgelig først og fremmest det aktuelle prisniveau for de varer, landbruget producerer, i forhold til omkostningerne. Det er helt klart, at det er en meget væsentlig faktor.

Dernæst er der forskellige ordninger, som også er med til at påvirke landmændenes handlemåde, adfærdsmønstre. Det gælder f.eks. ordningen for ærter og raps, som er indført, fordi vi skal have en højere selvforsyningsgrad af protein inden for EF. Men der gives tilskud fra 2.800 til 3.600 kr. pr. ha årligt, og det er da lige til, at de landmænd, som dyrker disse afgrøder, lader det indgå i deres overvejelser, om de har brug for mere jord eller ikke. Der findes også støtteordninger, hvor 25 pct. af de største landbrugere med de største produktionslandbrug får 73 pct. af de forskellige støtteordninger, inkl. EF-ordninger, blot er raps og ærter ikke med i den tilskudsberegning.

Jeg mener ikke, der er nogen, der helt klart på et stykke kan sige, at det har haft den og den betydning for landbrugsstrukturen. Jeg tror, det er noget, der spiller ind i formgivningen af strukturen. Det påvirker strukturudviklingen, og derfor er det selvfølgelig rigtigst, hvis vi skal tilrettelægge en langsigtet struktur med de ting, der er udsigt til, at vi renser økonomien på de forskellige landbrug for de respektive ordninger, så vi får de nøgterne og realistiske tal tilbage.

For hvad sker der, når de ordninger afvikles eller afdæmpes – der er jo ting i sol og måne, der tyder på, at det kan blive tilfældet, og der er optræk til det både fra EF og for så vidt også fra dansk side? Ministeren har meget klart og tydeligt sagt på regeringens vegne, at landbruget efterhånden skal indstille sig på at klare sig på markedsvilkårene som de fleste andre erhverv. Det er ministerens ord. Derfor synes jeg, at man skal tænke over de forskellige foranstaltninger, som jo er noget kunstigt, og det bliver spændende at se, om den nye strukturudvikling påvirkes af mere markedsorienterede forhold, af et reduceret støtteelement.

Det er i hvert fald min opfattelse, at en sådan udvikling vil være med til at afdæmpe presset imod stordrift. Det, der er talt om fra regeringens side om frie sammenlægningsgrænser – og som vi fra radikal side har accepteret – er 70 ha og 320 søer på årsbasis af miljømæssige hensyn eller 120 søer plus opdræt eller 120 køer plus opdræt.